

העותרת:

תנועת רגבים, ע.ר. 580460319

באמצעות עו"ד בועז ארזי

ת.ד. 44439 ירושלים, מיקוד 9144302

טל: 02-6560303, פקס: 02-6560363

-- נגד --

המשיבים:

1. שר הפנים, מר אריה זרעי
באמצעות מחלקת בג"צים, פרקליטות המדינה
 2. ראש המועצה האזורית אל-קסום, מר סלאמה אלאטרש
 3. המועצה האזורית אל-קסום
- המשיבים 2-3 באמצעות עו"ד עבדאללה דכוור
המעפילים 17/3, באר שבע 84420

עתירה למתן צו על תנאי

זוהי עתירה למתן צו על תנאי לפיה מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיב 1 לנמק מדוע לא יפעל למנות ועדה למילוי תפקידי המועצה וראש המועצה במועצה האזורית אלקסום וזאת הן מכח סמכותו לפי סעיף 38 לפקודת המועצות המקומיות והן בהתאם לחובתו הקבועה בתקנות העיריות (כללים למינוי ועדה למילוי תפקידי ראש הרשות המקומית והמועצה), תשס"ד-2004. ולאחר שמיעת טיעוני המשיבים, ככל שיחפצו בכך, להורות על צו מוחלט כאמור.

ואלה נימוקי העתירה

המועצה האזורית אל-קסום וראש המועצה (להלן: "המועצה") נוקטים במדיניות מכוונת ובלתי חוקית להימנעות מגביית ארנונה בתחומה.

המועצה נמנעת במכוון מלפעול בצורה אפקטיבית לגביית ארנונה מהתושבים בתחומה, תוך שהיא מסכלת את עבודתה של חברה אשר נשכרה ומומנה במיליוני שקלים ע"י משרד הפנים לשם הקמת המערך לגביית ארנונה במועצה, וגם בימים אלו היא פועלת להסתרת נתוני גביית הארנונה בתחומה, תוך התעלמות מפסק דין מחייב ומהחלטה לפי פקודת בזיון בימ"ש, הכול כפי שיובהר להלן.

עתירה זו באה על מנת לחייב את המשיב לפעול למינוי ועדה שתמלא את חובות המועצה על פי הדין.

הצדדים לעתירה

1. העותרת הינה תנועה ציבורית, אשר שמה לה למטרה, בין היתר, לבדוק ולבקר את פעולת הרשויות המנהליות בדרך טיפולן בנושאי מדיניות קרקעית וסביבתית כך שיפעלו בהתאם לחוק ולכללי מנהל תקין.
2. המשיב מס' 1 הוא שר הפנים, המופקד, מתוקף סמכויותיו על פי הדין, על בחינת תפקודן של הרשויות המקומיות בכלל, ובנושא ארנונה בפרט, ובידיו הסמכויות למנות ועדה – כמבוקש בעתירה זו.
3. המשיב מס' 2 הוא ראש המועצה האזורית אל-קסום, אשר עליו מוטלת החובה לגביית הארנונה מתושבי המועצה האזורית.
4. המשיבה מס' 3 היא המועצה האזורית אל-קסום, הכוללת 7 יישובים והיא הגוף האחראי על ניהול המועצה ובין היתר – על גביית הארנונה בתחומי המועצה.

הפרק העובדתי ומיצוי ההליכים

5. בסוף שנת 2011 פרסם מבקר המדינה דו"ח על הביקורת בשלטון המקומי. בפרק אשר דן במועצת אבו בסמה (אשר לאחר מכן פוצלה למועצה האזורית נווה מדבר ולמועצה האזורית אל-קסום) תיאר המבקר כיצד שנה אחר שנה, חרף התקציבים הגבוהים שמעבירה הממשלה, מסיימת המועצה את שנת הכספים בגירעון של מיליוני שקלים, ותוך ציחון העובדה החמורה לפיה, באופן שערורייתי, המועצה כלל לא התאמצה להגדיל את הכנסותיה העצמיות.

"נמצא כי המועצה אינה מחייבת את התושבים בארנונה בעד שטחי מגורים, אינה מנהלת מערך חייבים וגבייה ואין ברשותה נתונים בדבר שטחי הבניינים והנכסים שבתחום שיפוטה לרבות נתונים על הבעלים של אותם נכסים. בשנת 2008 גבתה המועצה ארנונה בסך 1.63 מיליון ש"ח, ובשנת 2009 גבתה ארנונה בסך 1.98 מיליון ש"ח. את רובה גבתה בעד מחצבה שבשטח שיפוטה ואת היתרה בעד מתקנים שונים"

6. משמעות הדבר כי בעוד מדינת ישראל משקיעה מאות מיליוני שקלים בכדי לממן את השירותים הניתנים לתושבי המועצה, התושבים עצמם כלל לא נדרשים לשלם תשלומי ארנונה עבור התושבים הניתנים להם.

7. בדו"ח המבקר צויין כי:
"המועצה מסרה בתשובתה למבקר המדינה, כי היא קיבלה ממשרד הפנים תקציב מיוחד לקידום ביצועו של סקר נכסים ביישובי המועצה, שיאפשר, בין השאר, את גביית הארנונה, וכי היא נמצאת בשלב אפיון צורכי הסקר".
וכן:
"משרד הפנים מסר בתשובתו למשרד מבקר המדינה מאוגוסט 2011 כי המועצה פנתה אליו בבקשה לקבלת סיוע כספי לביצוע הסקר, לאחר שהשלימה את האפיון לביצוע הסקר כולל אומדן העלויות".
8. לסיכום, הורה מבקר המדינה למועצה כי:
"עליה לפעול לכך שביצוע הסקר יושלם בהקדם האפשרי, לשם הסדרת גביית המסים והאגרות והגדלת הכנסותיה העצמיות, שכן הגבייה המצומצמת שמבצעת המועצה פוגעת ביכולתה לספק שירותים בסיסיים לתושבים".
9. בעקבות דוח המבקר הנ"ל וכבר בשנת 2012 – לפני למעלה מעשור, פנתה העותרת למשיבים בדרישה לתיקון הליקוי החמור שעניינו במדיניות אי גביית ארנונה בתחומי המועצה האזורית אבו בסמה.
10. כאמור, בנובמבר 2012 התפצלה מועצת אבו בסמה למועצה אזורית נווה-מדבר ומועצה אזורית אל-קסום והעותרת המשיכה בפניותיה לשר הפנים ולשתי המועצות – נווה-מדבר ואל קסום (להלן: "המועצות") - בדרישה להתחיל לגבות ארנונה בשטחי המועצות.
11. לאחר שפניותיה של העותרת למשרד הפנים ולמועצות נענו בתשובות מתחמקות – הוגשה על ידי העותרת עתירה לבית משפט נכבד זה (בג"ץ 5663/14) בדרישה לביצוע הפעולות היסודיות לשם גביית ארנונה בתחומי המועצות – קרי: ביצוע סקר נכסים והוצאת שומות ארנונה למבנים שבתחומי המועצות.
12. העתירה התנהלה במשך למעלה מארבע שנים במהלכם דחק ביהמ"ש במשרד הפנים ובמועצות לפעול להשלמת סקר הנכסים וגביית ארנונה כדין מכלל המחוזיקים בשטחי השיפוט של המועצות. לאחר מספר דיונים ניתן ביום 27.11.2018 פסק דין בעתירה הנ"ל ובו נקבע כדלקמן:

4. לאחר ששקלנו את הדברים אנו סבורים שבשלב זה הטיפול בעתירה הגיע לכלל מיצוי. אחד מן הסעדים שהתבקש בה – בעניין עריכתו של סקר נכסים – התייחר למעשה מאחר שהתהליך הרלוונטי נמצא בעיצומו. אכן, התהליך לא הסתיים, אך דומה שנוכח ההודעות הכרויות שהוגשו בנושא אין עוד הצדקה לליווי של בית המשפט את המשך הטיפול בנושא בעת הזו, ולא כל שכן לנוכח שינוי הנסיבות שחל מאז הגשת העתירה, הפעולות שכבר נעשו, והעובדה שאך לאחרונה התקיימו בחירות בשתי המועצות. עוד ראוי לציין כי בא-כוח המועצות הודיע בדיון שהתקיים ביום 19.3.2018 כי ככוונתן לשלוח שומות ארנונה ביחס לנכסים אשר זהות מחזיקיהם כבר ידועה, וכי עמדת המשיבים כולם היא שאין להמתין עם הוצאת השומות עד לאחר סיום סקרי הנכסים. חזקה על המועצות כי יעמדו מאחורי אמירתן זו וכי יפעלו בהתאם, וכי משרד הפנים ימשיך ויעקוב אחר הטיפול בנושא, בשים לב למכלול הנסיבות הייחודיות.

• פסק הדין בעתירה בבג"ץ 5663/14 מצ"ב לעתירה זו כנספח א'.

13. במהלך הדיון בעתירה הני"ל מסרה המדינה כי משרד הפנים העביר למועצות מיליוני שקלים עבור ביצוע סקרי נכסים ביישובים והתקשרות עם חברה שתפעל לגביית ארנונה כדין מהתושבים. במאי 2017 פרסמה המועצה מכרז מס' 07/2017 למתן שרותי זיהוי המחזיקים והבעלים בנכסים, מדידה ושומה, גביה ואכיפה, והפעלת מוקד לביוררים ותשלומים. חברת מ.ג.ע.ר (להלן: "החברה") זכתה במכרז וביום 04.01.2018 נחתם הסכם ההתקשרות בין המועצה לחברה. שהחלה לבצע סקר נכסים (באופן חלקי) ולשלוח שומות לתושבים.
14. דא עקא, במקום לפעול לגביית ארנונה מהתושבים, החל משלב זה פעלה המועצה בדרכים שונות כדי לסכל את עבודתה של החברה ולמנוע ממנה להקים מערך גביה יעיל בהתאם להסכם.
15. ביום 20.06.2018 פנתה המועצה לחברה וביקשה ממנה לדחות את אספקת שירותי הגביה, לרבות הקמת קובץ הנכסים במערכות ועדכון שומות הארנונה לנישומי המועצה, זאת עד להודעת המועצה לתחילת אספקת שירותים אלו.
16. ביום 28.01.2019 נערכה פגישה בנושא סקר הנכסים בתחום שיפוטה של המועצה אצל הממונה על מחוז דרום במשרד הפנים ובהשתתפות נציגי משרד הפנים, המועצה והחברה.
17. בסיכום הפגישה נקבע, כי על המועצה לפעול ליישום סקר הנכסים בפועל, קרי בהנפקת ושליחת שומות ארנונה מעודכנות לנישומים בתחום שיפוטה בהתאם לממצאי המדידות אשר בוצעו על-ידי החברה.
18. מהמידע שהגיעה לעותרת בעקבות תביעה כספית שהגישה החברה נגד המועצה, על אף הסיכום מיום 28.01.2019 - המועצה התעלמה מהנחיית משרד הפנים, מנעה מלבצע את תוכנית העבודה כפי שסוכמה בין הצדדים ולהלכה למעשה מנעה מהחברה לפעול לגביית

- ארנונה מהתושבים, שבהתאם לנתוני החברה, על פי סקר הנכסים החלקי שהושלם, מגלמים פוטנציאל הכנסה למועצה של 16 מיליון ₪ בשנה.
19. לפי הידוע לעותרת - החברה פנתה שוב ושוב למועצה בניסיון לקבל שיתוף פעולה מצידה, אך כל פניותיה הושבו ריקם. במקביל הפסיקה המועצה לשלם לחברה את התשלומים המגיעים לה עבור שירותיה ובכך הביאה להפסקת עבודתה.
20. הלכה למעשה – **המועצה שבה למדיניות אי גביית הארנונה** תוך בזבוז משווע של מיליוני שקלים שהוקצו לה ממשרד הפנים לשם הקמת מערך הגבייה.
21. **המצב כיום, כפי שידוע לעותרת, הוא שסקר הנכסים לא בוצע במלואו וכי במועצה קיים אחוז גבייה מזערי של ארנונה.**
22. כדי להביא בפני בית המשפט נתונים ברורים אודות מחדלה של המועצה, פנתה העותרת למועצה ביום 13.5.2021 בפנייה לפי חוק חופש המידע על מנת לקבל את הנתונים שיאפשרו לה לבחון את סוגיית גביית הארנונה במועצה בשנים 2020-2021.
- **פניית חופש המידע מיום 13.5.2021, מצ"ב כנספח ב'.**
23. המועצה מצידה התעלמה מפניית העותרת וכן מפניית קדם העתירה שנשלחה אליה ביום 16.6.2021 והעותרת נאלצה לעתור לביהמ"ש לעניינים מנהליים ביום 1.8.2021 בדרישה לקבל את המידע (עת"מ 21-08-2040).
24. ביהמ"ש הורה למועצה להגיש כתב תשובה לעתירה, אך המועצה התעלמה מהחלטה ולא מסרה את תגובתה.
25. נוכח התעלמות המועצה מהוראת בית המשפט - העותרת הגישה בקשה למתן פס"ד לטובתה ורק אז נאותה המועצה להגיב. בתגובתה נמנעה המועצה מלציין את סכומי גביית הארנונה למגורים ביישובי המועצה לשנת 2020 (וכן נתונים נוספים שנתבקשו) **והבהירה כי נכון למועד הגשת התגובה, בנובמבר 2021, לא נשלחו כלל שומות ארנונה לשנת 2021.**
26. ביום 21.12.21 התקיים דיון בעתירה וביהמ"ש קיבל את העתירה וקבע בפסק הדין כי על המועצה להעביר את כלל הנתונים שנתבקשו בפניית חופש המידע עד ליום 10.1.22.
- **פסה"ד בעתירת חופש המידע מיום 21.12.21, מצ"ב לעתירה כנספח ג'.**
27. המועצה מצידה התעלמה מפסק הדין של ביהמ"ש כלא היה וכך גם ממכתב ההתראה ששלחה העותרת בדרישה לקיים את פסק הדין. לעותרת לא נותרה אפוא כל ברירה, אלא לשוב ולפנות לביהמ"ש בבקשה לפי פקודת בזיון בימ"ש.
28. דיון בבקשה לביזיון בימ"ש נקבע ליום 27.2.2022 ובסיומו ניתנה למועצה אורכה נוספת למסור את המידע עד ליום 30.3.22. בהחלטה נקבע כי אם המועצה לא תמסור את המידע העדכני עד למועד הנדחה שנקבע היא תישא בתשלום קנס יומי בסך 250 ₪ שישולם

לאוצר המדינה עד למועד בו תמסור את המידע. כן חויבה המשיבה לשלם לעותרת הוצאות משפט בסך 3,000 ₪.

- החלטת בית המשפט בבקשה לפי פקודת בזיון בית המשפט מיום 27.2.2022 מצ"ב לעתירה זו כנספח ד'.

29. המועצה התעלמה גם מהחלטה זו של ביהמ"ש, לא מסרה את המידע ולא שילמה לעותרת את סכום ההוצאות שנפסק.

30. לשם השלמת התמונה יצויין כי ביום 14.11.2022 פנתה העותרת לבית המשפט בבקשה להטיל עונס מאסר על המשיב 2 בשל אחריותו לאי מסירת המידע ובהתאם להוראות פקודת בזיון בית המשפט וביום 24.12.2022 השיב ראש המועצה לבקשת העותרת והתיק ממתין למתן החלטה.

31. ודוק, נכון ליום הגשת עתירה זו – המידע אודות נתוני הגבייה לשנים 2020-21 עדיין לא נמסר לעותרת. המועצה מצידה עושה כל שלאל ידה כדי להימנע מהעברת הנתונים ובכלל זה מתעלמת פעם אחר פעם מחובתה למסור את המידע בהתאם להוראות החוק, ממפסק דין מחייב ומהחלטה לפי פקודת בזיון ביהמ"ש. התנהלות זו מדברת בעד עצמה.

32. עוד יצוין שכפי שההוצאות שנפסקו לעותרת לא שולמו, העותרת מניחה שגם הקנס בגין בזיון בית המשפט, אשר לפי חישוב פשוט הצטבר עד עתה לכ- 60,000 ₪ - לא שולם על ידי המועצה!

33. נוכח התנהלותה החריגה, בכל קנה מידה, של המועצה ולאור היעדר התקדמות משמעותית בסוגיית גביית הארנונה, פנתה העותרת לשרת הפנים דאז, הגב' איילת שקד, ביום 1.5.2022 בדרישה לעשות שימוש בסמכויותיה ולפעול למינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה וראש המועצה.

- פניית העותרת מיום 1.5.2022 מצ"ב לעתירה זו כנספח ה'.

34. משפניית העותרת לא נענתה – שבה העותרת ופנתה לשרת הפנים גם ביום 25.7.2022 בפניית "קדם עתירה" ובו הודיעה כי במידה ופנייתיה לא ייענו – היא תיאלץ לפנות לבית המשפט.

- פניית העותרת מיום 25.7.2022 מצ"ב לעתירה זו כנספח ו'.

35. למרות האמור – המועצה ממשיכה להתעלם מפניות העותרת ועד למועד זה – טרם התקבלה כל תגובה מהמשיבה.

36. לאור האמור, לעותרת לא נותר אלא לפנות לבית המשפט לשם קבלת סעד, כאמור במבוא לעתירה זו.

להלן נוסח סעיפי החוק האמורים:

מועצה נחשלת

38. (א) בכל אחד מהמקרים המנויים להלן רשאי השר להורות על בחירת ראש מועצה חדש או מועצה חדשה או שניהם כאחד ולקבוע את תאריך הבחירות, למנות ראש מועצה שהוא אזרח ישראלי ומועצה או למנות מועצה בלבד, מתוך אנשים כשירים להיות חברי מועצה, או למנות ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה או למילוי תפקידי המועצה בלבד, ואלה המקרים:

- (1) המועצה נחשבת כמועצה שחדלה לפי הוראות צו הכינון;
- (2) המועצה או ראש המועצה אינם ממלאים עוד, לדעת השר, את התפקידים שהוטלו עליהם לפי הפקודה או צו הכינון או בכל דין אחר או שאינם מנהלים כשורה את תחום שיפוטם לרבות התפקידים שהוטלו עליהם כועדה מקומית לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, וכל זאת לאחר שהזהיר אותם;
- (3) ועדת חקירה מצאה כי המועצה או ראש המועצה אינם עשויים למלא את תפקידיהם כראוי לרבות התפקידים שהוטלו עליהם כועדה מקומית לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 והמליצה לפני השר על סיום כהונת ראש המועצה או על פיזור המועצה.

(ב) התקיים אחד המקרים המנויים בסעיף קטן (א) (1) עד (3), בתוך שנה לפני המועד הקבוע לקיום בחירות לפי סעיף 4 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן – חוק הבחירות), לא ימנה השר ראש מועצה, מועצה או ועדה לפי סעיף קטן (א).

מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה

38א. (א) השר ושר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבעו בתקנות כללים המתייחסים למועצה מקומית שבה, בין השאר, יש שיעור גירעון שוטף, שיעור גירעון מצטבר, שיעור גביית ארנונה ושיעור גביית תשלומי אספקת מים (בסעיף זה – שיעורים).

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) יקבעו השרים את השיעורים בשלושה מדרגים, שבמסגרתם יפעל השר כמפורט בפסקאות (1) עד (3), ורשאים הם לקבוע את השיעורים כולם או חלקם:

- (1) שיעורים שבהגיע המועצה המקומית אליהם יהיה חייב השר להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה (בסעיף זה – ועדה);
 - (2) שיעורים שבהגיע המועצה המקומית אליהם רשאי השר להורות על מינוי ועדה;
 - (3) שיעורים שבהגיע המועצה המקומית אליהם לא יורה השר, על מינוי ועדה.
- (ג) (1) תקנות לפי סעיף זה יחולו לענין פעולות השר לפי סעיף זה בלבד והם לא יחולו לענין פעולות השר לפי סעיף 38(א).
- (2) שיעורים שנקבעו לפי סעיף זה יחולו על מינוי ועדה לפי סעיף זה בלבד ולא יחולו על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה או למילוי תפקידי המועצה לפי סעיף 38(א).

(ד) (1) השר ושר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבעו בתקנות הוראות המתייחסות למועצה מקומית שחלות עליה הוראות פרק ד'1 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, שלא עמדה באחד או יותר מיעדי תכנית ההכרזה, שהוכנה לגביה, או שלא הגישה הצעה לתכנית הכרזה בתוך שלושים ימים שתחילתם מיום שהודיעה לשר הפנים, על החלת הוראות סעיף 31ד לפרק האמור עליה.

(2) בתקנות לפי סעיף קטן (ד)1) יקבעו השרים תנאים שבהתקיימם יהיה חייב השר להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה, ולגבי מועצה שלא הגישה הצעה לתכנית הבראה כאמור בסעיף 31ד, תנאים שבהתקיימם יהיה חייב השר להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה או על מינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה וראש המועצה.

(3) השרים רשאים לקבוע בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לגבי מועצה שלא הגישה תכנית הבראה על אף הוראת השר לעשות כן כאמור בסעיף 35ד לפקודת המועצות המקומיות, תנאים שבהתקיימם השר יהיה רשאי להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה או על מינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה וראש המועצה המקומית.

38. נוכח האמור בסעיף 38א לחוק – הותקנו בשנת 2004 תקנות העיריות (כללים למינוי ועדה למילוי תפקידי ראש הרשות המקומית והמועצה), תשס"ד-2004, ואשר בהם נקבעו המקרים בהם חייב שר הפנים למנות ועדה, המקרים בהם רשאי השר למנות ועדה והמקרים בהם לא תמונה ועדה – לפי הוראות סעיף 38א לחוק.

39. עוד יצויין כי הוראת סעיף 38א(ג)2) קובעת שהסמכות הקבועה בסעיף 38א הינה בנוסף לסמכות הקבועה בסעיף 38.

40. בהתאם לאמור בסעיף 38א – הותקנו תקנות העיריות (כללים למינוי ועדה למילוי תפקידי ראש הרשות המקומית והמועצה), תשס"ד-2004 (להלן: "התקנות").

41. בתקנות אלו נקבע כי שר הפנים חייב למנות ועדה למילוי תפקידי מועצה וראש רשות מקומית, במקרה בו מועצה המשוייכת לאשכול 4-1 (בהתאם למדרג החברתי כלכלי) גובה למטה מ- 40% משיעורי הארנונה.

42. לענייננו – המשיב 1 רשאי/חייב לפעול למינוי וועדה חלופית כדלקמן:

א. לפי הוראות סעיף 38א(2) – המשיב רשאי למנות ועדה חלופית נוכח אי מלוי חובות המועצה לגביית הארנונה.

ב. לפי הוראות סעיף 38א(ב)1) לחוק, יחד עם הוראות תקנה 2 לתקנות – המשיב חייב למנות ועדה נוכח שיעורי הארנונה הנמוכים הנגבים על ידי המועצה.

ומן הכלל אל הפרט

43. המועצה האזורית אל-קסום נמנעת באופן שיטתי מגביית ארנונה – עובדה זו כבר קיבלה תוקף שיפוטי בפסק הדין בבג"ץ 5663/14.

44. ביום 4.8.2021 פורסם דוח מבקר המדינה מס' 72א ובו הצביע המבקר על אי גביית הארנונה במרחב המועצה (עמ' 28 לדוח):

 אי-הוצאת שומות ארנונה במועצות נווה מדבר ואל-קסום - על אף הצהרות המדינה והמועצות לבג"ץ, מעת הקמת המועצות בשנת 2012 הן לא הוציאו שומות ארנונה לתושביהן כחוק וממילא לא גבו חיובים אלו.

45. עיון בדו"ח הלמ"ס לשנת 2019 מעלה כי כל גביית הארנונה שבוצעה במועצה – בוצעה בשל מבנים שאינם למגורים. כלומר – לא נגבה ולו שקל אחד כארנונה למגורים בתחומי המועצה.

• נתוני הלמ"ס לשנת 2019 ביחס למועצת אל-קסום מצ"ב לעתירה זו כנספח ז'.

46. מדובר בהימנעות חמורה ממילוי של חובות המועצה.

47. המועצה נמנעת באופן חסר תקדים מלמסור את נתוני גביית הארנונה וההליכים לביצוע סקר הנכסים – בניגוד לפסק דין ולמרות שחוייבה בקנס לפי פקודת בזיון בית המשפט.

48. נוכח הנתונים העובדתיים – ברור כי המשיב 1 רשאי, ואף חייב, למנות ועדה אשר תיכנס בנעלי המועצה ותמלא את תפקידיה ותפקיד ראש המועצה.

דוח מבקר המדינה

49. כפי שפורט בהרחבה בראש עתירה זו – מבקר המדינה העיר על סוגיית אי גביית הארנונה כבר בשנת 2011.

50. כאמור, בנוסף לדוח המבקר הישן - ביום 4.8.2021 פורסם דוח מבקר המדינה מס' 72א (שנת 2021) ובו נסקרו מספר היבטים של תופעת אי המשילות במרחב הנגב.

51. גם בדוח זה עמד המבקר, בין היתר, על תופעת אי גביית הארנונה במרחב של המועצה והצביע על הצורך לתקן את המצב.

• פרק אי גביית הארנונה במועצות האזוריות מתוך דוח המבקר מס' 72א מצ"ב לעתירה זו כנספח ח'.

52. לא למותר לציין כי בדוח זה ציין המבקר כי על משרד הפנים לפעול ל"נקיטת צעדים נגד ראשי רשויות שאינם מבצעים את תפקידם לגביית ארנונה" (עמ' 29 לדוח המבקר):

 עריכת סקרי נכסים וחיוז התושבים בארנונה - על המועצות האזוריות נווה מדבר ואל-קסום להשלים את עריכת סקרי הנכסים ובמידת הצורך לנקוט אמצעים חלופיים, לשלוח שומות ארנונה לתושבים כחוק ובהתאם להודעת המדינה לבג"ץ 2018 ולגבות חיובי ארנונה אלו כחוק. על משרד הפנים לעקוב אחר פעילות המועצות האזוריות ולוודא הוצאת שומות ארנונה לכלל תושביהן כחוק וקיום הפעילות הנדרשת על ידי הרשויות לגבייתן. מומלץ כי משרד הפנים יבחן התניית מתן מענקי האיוון לרשויות בעמידה ביעדי גביית ארנונה ונקיטת צעדים נגד ראשי רשויות שאינם מבצעים את תפקידם לגביית ארנונה.

אי גביית הארנונה – "כשל פנימי" ו"כשל חיצוני" של המועצה

53. למעלה מן הצורך תבקש העותרת להתייחס למשמעותה של המציאות לפיה המועצה איננה גובה ארנונה מתושביה.

54. ראשית מדובר בכשל פנימי, במובן זה שהמועצה איננה יכולה למלא את תפקידיה כראוי וזאת לאור העובדה הפשוטה לפיה שירותי המועצה אמורים להיות ממומנים מכספי גביית הארנונה. עמדה על כך כב' השופטת שטרסברג-כהן בע"א 975/97 המועצה המקומית עילבון נגד מקורות חברת מים בע"מ:
- "אי גביית תשלומי הארנונה במשך תקופה ארוכה ממי שחייב בתשלומה, משמעה פגיעה אפשרית בתושבי הרשות המקומית, באשר יכול ונוצר חסר בקופתה של המועצה שיתכן ונתנה פחות שירותים ממה שיכלה לתת אילו נגבתה הארנונה. יכול ואי גביית הארנונה ממקורות במשך שנים, השפיעה על הגדלת הארנונה ששילמו התושבים"**
55. על חובת התושבים לשלם ארנונה והצורך בתשלום זה בכדי לנהל את הרשות המקומית, עמד כב' השופט חשין בבג"ץ 6741/99 ארנן יקותיאלי ואח' נגד שר הפנים ואח':
- "קהילה מאורגנת תבקש - תדרוש - מבני-הקהילה כי יתרמו לטובת הכלל: להספקת שירותים נאותה בידי הקהילה לבני-הקהילה ולניהולם התקין של חיי הקהילה. בקהילה המאורגנת כמדינה ישלמו בני-הקהילה מס - "מס הכנסה" ייקרא אותו מס דרך-כלל.**
- גם בקהילה הקרויה "רשות מקומית" ישלמו בני-הקהילה מס, ומס זה ייקרא "ארנונה".
- שלא כמס-מדינה הנגבה מהכנסתו של אדם, ועל-פי הכנסתו, ארנונה ברשות מקומית תיקבע ותוערך, דרך כלל, על-פי מקום מגוריהם ורווחת מגוריהם של בני-הקהילה בתחום הרשות המקומית 2 .
- תושביה של רשות מקומית חייבים כולם - על דרך העיקרון - בתשלום ארנונה לרשות".
56. ברור כי אי גביית ארנונה פוגעת בשירותים הניתנים לתושבים בתחומי המועצה.
57. בסוגייה זו תפנה העותרת גם לדוח המבקר מס' 72א המצויין לעיל ועל הערותיו בעניין כשל המשילות והיעדר מתן שירותים לתושבי הנגב – הנובע ישירות מתופעת אי גביית הארנונה.
58. יתר על כן, אי גביית הארנונה על ידי הרשות, במקרה דנן, מביא להגדלת המימון הממשלתי לתמיכה בפעילות המועצה ומתן השירותים – ובכך נגרם אי שיוויון חמור.
59. גם כאן – העותרת תפנה לדוח המבקר העומד על כך שהמועצה נהנית מתשלומי יתר ביחס לכל מועצה אחרת במדינת ישראל.
60. ביחס לאי שיוויון הנובע מאי גביית ארנונה (במובן אי השיוויון בין תושבים באותה רשות) התייחס כב' השופט חשין בע"א 1842/97 עיריית רמת גן נגד מנחמי מגדלי דוד רמת גן בע"מ, כדלקמן:

רשות מקומית מהווה מעין משק סגור להוצאות ולהכנסות, בוודאי כן במיזמים מיוחדים, שלעניינם נקבע במיוחד שהזרע בדמעה הוא אף שיקצור ברינה, שהנהנה הוא אף שיהא המממן. במשק סגור נקפיד ביתר על שוויון ועל צדק בהטלת חיובים ובהענקת זכויות, ולו משום שהקלה בחיוב המוטל על ראובן משמיעה מעצמה הכבדה - או הכבדה יחסית - של החיוב המוטל על שמעון, והענקת זכות-יתר ללוי שקולה כנגד גריעה - או גריעה יחסית - מזכותו של יהודה".

61. מאמירה זו ניתן לגזור כי השתתפות שונה של משרדי הממשלה במימון הרשות המקומית – הנובעת מהימנעות הרשות המקומית לגבות ארנונה כדין – מטילה אי שוויון בין תושבי הרשות שאינם משלמים ארנונה לבין כלל משלמי המיסים.

החומרה היתירה שבהתנהלות המועצה

62. העותרת סבורה כי לשון החוק והתקנות – ברורה, ועל כן חלה על המשיב 1 חובה למנות ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה במקרה דנן.

63. כפי שעולה מהמפורט להלן – התנהלות המועצה איננה רשלנית אלא התנהלות מכוונת שנועדה להגשים מדיניות של אי אכיפה. ברור כי לא ניתן להשלים עם מדיניות שכזו ויש לראות במקרה זה כמקרה בעל חומרה יתירה המחייב את המשיב 1 למנות ראש מועצה מטעמה אשר יפעל כדין.

64. כפי שנטען לעיל, המועצה סיכלה את עבודתה של חברת מ.ג.ע.ר אשר נשכרה לבצע את סקר הנכסים הנדרש – בסכום של מליוני שקלים אשר הועברו למועצה ממשרד הפנים לשם קיום הסקר. ברור כי התנהלות המועצה ביחס להשלמת עבודת החברה, אשר נועדה לסכל את הגבייה – גרמה לנזק של מליוני שקלים לקופה הציבורית.

65. יתירה מכך, התנהלותו של המשיב 2 והמועצה בכל הקשור לסוגיה, לרבות העובדה שהם אינם מציינים לפסקי דין מפורשים המחייבים אותם למסירת המידע בדבר גביית הארנונה לעותרת, אינן מציינים להחלטות בית המשפט שניתנו לפי פקודת בזיון בית המשפט ומצפצפים על החוק ועל הרשות השיפוטית – מצביים בפני בית המשפט תמונה חמורה המחייבת התייחסות שלטונית ראויה.

סיכום

לאור האמור לעיל בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא צו על תנאי, כמבוקש ברישא של עתירה זו, ולאחר קבלת תגובת המשיבים להפוך את הצו על תנאי למוחלט תוך חיוב המשיבים בהוצאות ושכ"ט.

עתירה זו נתמכת בתצהירו של מר מאיר דויטש, מנהל העותרת.

בוטא ארזי, עו"ד

ב"כ העותרים

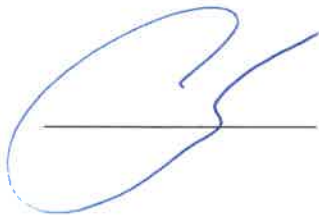
היום יום חמישי, ה' בכסליו תשפ"ג, 29.12.2022

ת צ ה י ר

אני הח"מ, מאיר דויטש ת.ז. 043461268 לאחר שהוזהרתי על ידי עורך דין כי עלי לומר את האמת וכי באם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

- א. הנני עושה תצהירי זה בתמיכה בעובדות הנטענות בעתירה המוגשת לבג"ץ כנגד שר הפנים ואחרים.
- ב. אני מנכ"ל העותרת והעובדות הכלולות בהתנגדות הגיעו לידיעתי מתוקף תפקידי.
- ג. הנני מצהיר כי כל העובדות והטענות שמובאות בעתירה נכונות למיטב ידיעתי, הבנתי ואמונתי.

זה שמי, זו חתימתי וכל האמור לעיל אמת.

א י מ ו ת ח ת י מ ה

היום 29.12.2022 התייצב בפני - עו"ד בועז ארזי ממעלה מכמש 210 - מר מאיר דויטש, המוכר לי באופן אישי, וחתם על תצהירו זה, לאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת, וכי באם לא יעשה כן יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק.

עו"ד בועז ארזי
מ.ר. 31721
Boaz Arzi, Adv.

נספח	פירוט	עמוד
א'	פסק הדין בעתירה בבג"ץ 5663/14	
ב'	פניית חופש המידע מיום 13.5.2021	
ג'	פסה"ד בעתירת חופש המידע מיום 21.12.2021	
ד'	החלטת בית המשפט בבקשה לפי פקודת בזיון בית המשפט מיום 27.2.2022	
ה'	פניית העותרת מיום 1.5.2022	
ו'	פנית העותרת מיום 25.7.2022	
ז'	נתוני הלמ"ס לשנת 2019 ביחס למועצת אל-קסום	
ח'	פרק אי גביית הארנונה במועצות האזוריות מתוך דוח המבקר מס' 72א	

נספח א'

פסק הדין בעתירה בבג"ץ 5663/14

נספח א'

פסק הדין בעתירה בבג"ץ 5663/14

בבית המשפט העליון

בג"ץ 5663/14

לפני: כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העותרת: רגבים

נגד

המשיבים: 1. שר הפנים
2. הממונה על מחוז דרום במשרד הפנים
3. מועצה אזורית נווה מדבר
4. מועצה אזורית אל קאסום

עתירה למתן צו על-תנאי

תאריכי הישיבות: י' בשבט התשע"ו (20.1.2016)
י"ב באייר התשע"ז (8.5.2018)
ג' בניסן התשע"ח (19.3.2018)

בשם העותרת: עו"ד עמיר פישר

בשם המשיבים 1-2: עו"ד נחי בן אור

בשם המשיבות 3-4: עו"ד חן אביטן

פסק-דין

1. העתירה שבפנינו, הנסכה על הסוגיה של אי-גביית ארנונה כשתיים מן המועצות האזוריות בנגב, שאוכלוסייתן בדואית (להלן: המועצות), הוגשה כבר בשנת 2014. מלכתחילה הסעדים שהתבקשו בה היו עריכת סקר נכסים לקבלת המידע הנדרש לשם גביית ארנונה מכלל המחזיקים בנכסים בשטחי השיפוט של רשויות אלה והוצאת שומות ארנונה בהתאם לכך.

2. העתירה נדונה מספר פעמים בבית משפט זה, והריונים הובילו למעקב צמוד אחר התקדמות הטיפול בנושא. הדיון הראשון בה התקיים כבר ביום 20.1.2016 (המשנה לנשיאה א' רובינשטיין, השופט (כתוארו אז) ח' מלצר והשופט נ' הנדל). כבר ביום 7.11.2016 הוצא צו על תנאי בעתירה, וביום 8.5.2017 התקיים דיון בהתנגדות לצו על תנאי (השופט (כתוארו אז) מלצר, והשופטים א' שהם ו-ד' ברק-ארז). ביום 19.3.2018 התקיים דיון נוסף בעתירה (באותו הרכב). בהמשך לכך הוגשו הודעות מערכנות מטעם המשיבים, וכן תגובה של העותרת על הודעות אלה.

3. בקצירת האומר די יהיה לציין בשלב זה כי אין מחלוקת בין הצדדים על הצורך להקים מערך גביית ארנונה תקין בשתי המועצות. מאז הוגשה העתירה חלה התקדמות בטיפול בנושא, אם כי התקדמות זו לא הייתה מלאה. מן ההודעות הערכניות עולה כי בשתי המועצות התבצע הליך מדידות של נכסים בחלק מן היישובים הכלולים בהן, אך לא בכולם. כן צוין שעריכת הסקרים נתקלת לא אחת בהתנגדות של הנישומים. לצד זאת, משרד הפנים מלווה את התהליך ואף מעכב תשלומים שונים למועצות על מנת לתמרץ אותן לפעול לקידומו של התהליך. בהודעה מטעם המשיבים 1-2, שר הפנים והממונה על מחוז הדרום במשרד הפנים, נמסר כי בכוונתם להוסיף וללוות את התהליך. העותרת מצדה סבורה שאין בכך די.

4. לאחר ששקלנו את הדברים אנו סבורים שבשלב זה הטיפול בעתירה הגיע לכלל מיצוי. אחד מן הסעדים שהתבקש בה – בעניין עריכתו של סקר נכסים – התייתר למעשה מאחר שהתהליך הרלוונטי נמצא בעיצומו. אכן, התהליך לא הסתיים, אך דומה שנוכח ההודעות הברורות שהוגשו בנושא אין עוד הצדקה לליווי של בית המשפט את המשך הטיפול בנושא בעת הזו, ולא כל שכן לנוכח שינוי הנסיבות שחל מאז הגשת העתירה, הפעולות שכבר נעשו, והעובדה שאך לאחרונה התקיימו בחירות בשתי המועצות. עוד ראוי לציין כי בא-כוח המועצות הודיע בדיון שהתקיים ביום 19.3.2018 כי בכוונתן לשלוח שומות ארנונה ביחס לנכסים אשר זהות מחזיקיהם כבר ידועה, וכי עמדת המשיבים כולם היא שאין להמתין עם הוצאת השומות עד לאחר סיום סקרי הנכסים. חזקה על המועצות כי יעמדו מאחורי אמירתן זו וכי יפעלו בהתאם, וכי משרד הפנים ימשיך ויעקוב אחר הטיפול בנושא, בשים לב למכלול הנסיבות הייחודיות.

5. בהתחשב בתרומתה של העותרת לקידום הטיפול בנושא דומה שהיא זכאית לפסיקת הוצאות, ואנו מורים על כך שתקבל תשלום של 20,000 שקלים – 15,000 שקלים שבהם יישאו המשיבים 1-2 במשותף ועוד 5,000 שקלים שבהם יישאו המשיבים 3-4 במשותף.

6. סוף דבר: העתירה נדחית. זכויות הצדדים שמורות.

ניתן היום, י"ט בכסלו התשע"ט (27.11.2018).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה

עכ 14056630_A41.doc
מרכז מידע, טל' 077-2703333 ; אתר אינטרנט, supreme.court.gov.il

נספח ב'

פניית חופש המידע מיום 13.5.2021

נספח ב'

פניית חופש המידע מיום 13.5.2021

BRAUNER, GALPERIN, FISHER – LAW OFFICE
בראונר, גלפרין, פישר – משרד עורכי דין

Amir Fisher, Adv, LL.B
Felix Galperin, Adv, LL.M
Roei Brauner, Adv, LL.B

8 King David St.
Jerusalem, 94101
Tel: 02 - 6223676
Fax: 02 - 6288824
amir@fisher-law.co.il

עמיר פישר, עו"ד
פליקס גלפרין, עו"ד
רועי בראונר, עו"ד

רחוב דוד הסלך 8
ירושלים, סיקוד 94101
טלפון: 02-6223676
פקס: 02-6288824
amir@fisher-law.co.il

13.5.21

לכבוד

מר מוטי חדד

הממונה על חופש המידע, מועצה אזורית נווה מדבר

במייל motihad@nevemidbar.org.il ובפקס: 08-6651181

שלום רב,

הנדון: פניית חופש מידע – לפי חוק חופש המידע, תשנ"ח – 1998

בשם מרשתי, תנועת רגבים, בהמשך לפסה"ד בעתירה בבג"ץ 5663/14 ועל יסוד הוראות חוק חופש המידע, תשנ"ח – 1998, אבקש לקבל את המידע המפורט לקמן:

הליכי סקר הנכסים לארנונה

1. באילו יישובים בשטח המועצה הושלם סקר הנכסים.
 2. ביישובים שסקר הנכסים לא הושלם – מדוע לא הושלם ומתי הצפי להשלמת סקר הנכסים.
 3. אילו הנחיות/מגבלות/חוראות ניתנו לחברה הסוקרת ביחס לאופן ביצוע הסקר ובכלל זה לעניין איתור המבנים או זיהוי המחזיקים.
- נא לצרף את מסמך/מייל ההנחיה הרלוונטי כפי שנמסר לחברה וכן את החלטת המועצה הרלוונטית ביחס להנחיות/מגבלות/חוראות, ככל שנתקבלה בעניין.
4. נא לפרט את סך כל התשלומים ששילמה המועצה עבור סקר הנכסים בתחומה. יש לפרט ביחס לכל תשלום – מתי שולם, גובה התשלום והמקור התקציבי לביצוע התשלום.

מענקי משרד הפנים

5. נא לפרט את כ"א מהמענקים שנתקבלו במועצה מאת משרד הפנים בין השנים 2016-2021. ביחס לכל מענק נא לפרט בגין מה ניתן המענק ואת סכום ומועד כ"א מהתקבולים שהגיעו למועצה בקשר עם המענק.

BRAUNER, GALPERIN, FISHER – LAW OFFICE
בראונר, גלפרין, פישר - משרד עורכי דין

ארנונה למגורים

6. מספר כלל הנכסים למגורים שאותרו במסגרת הליך סקר הנכסים בחלוקה לכ"א מיישובי המועצה.
7. מספר כלל הנכסים למגורים שפרטי המחזיקים בהם ידועים למועצה בחלוקה לכ"א מיישובי המועצה.
8. מספר כלל שומות הארנונה למגורים שנשלחו בשנת 2020 וכן בשנת 2021 (בנפרד) בחלוקה לכ"א מיישובי המועצה.
9. סכום הגביה הכולל שנגבה בגין שומות הארנונה למגורים בשנת 2020 וכן בשנת 2021 (בנפרד) בחלוקה לכ"א מיישובי המועצה.

ארנונה לעסקים

10. מספר כלל הנכסים העסקיים שאותרו במסגרת הליך סקר הנכסים בחלוקה לכ"א מיישובי המועצה.
11. מספר כלל הנכסים העסקיים שפרטי המחזיקים בהם ידועים למועצה בחלוקה לכ"א מיישובי המועצה.
12. מספר כלל שומות הארנונה לעסקים שנשלחו בשנת 2020 וכן בשנת 2021 (בנפרד) בחלוקה לכ"א מיישובי המועצה.
13. סכום הגביה הכולל שנגבה בגין שומות הארנונה לעסקים בשנת 2020 וכן בשנת 2021 (בנפרד) בחלוקה לכ"א מיישובי המועצה.

מרשתי הינה עמותה רשומה כחוק הפועלת לקידום מטרה ציבורית. מצ"ב אישור ניהול תיקון לשנת 2021. לאור האמור ובהתאם לסעיף 6(ב) לתקנות חופש המידע (אגרות) תשנ"ט 1999, פטורה מרשתי מתשלום אגרת בקשה. מרשתי מתחייבת לשאת באגרת טיפול והפקה בהתאם לתקנות ככל שיידרש.

תשומת לבכם להוראות סעי' 7 לחוק חופש המידע, המחייבות מתן מענה למכתבי זה תוך 30 יום ממועד קבלתו.

בכבוד רב,

עמיר פישר, ע"ד

נספח ג'

פסה"ד בעתירת חופש המידע מיום 21.12.2021

נספח ג'

פסה"ד בעתירת חופש המידע מיום 21.12.2021

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

21 דצמבר 2021
עת"מ 2040-08-21

בפני כבוד השופט גד גדעון

רגבים (ע"ר)

העתרת

נגד

המועצה האזורית אל קסום

המשיבה

נוכחים:

ב"כ העותרת, עו"ד אמיר פֿישר
ב"כ המשיבה, עו"ד עבדאללה דכוואר

פרוטוקול

ב"כ המשיבה:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

ראיתי את העתירה. לשאלת בית המשפט אם ראיתי את עיקרי הטיעון, אני משיב רשמתי תגובה לעתירה. ביחס לסעיפים שאליהם לא התייחסנו בתשובה, ס' 9 – אין לי מידע ביחס לסעיף. רשמתי בתגובה שאני צריך עוד זמן. אני ביקשתי מאז הגשת התגובה 45 יום. אני אוכל תוך שבועיים, למרות החג, אני מעוניין לסיים את הפרשה. אני רוצה להעביר מה שיש לי. לשאלת בית המשפט אם פנינו למגעי"ר, אני בהליך משפטי.

ב"כ העותרת:

אנו ביקשנו את הנתונים שיש לכל מועצה. מגעי"ר אוספת מידע. זה מידע שצריך להיות במועצה.

ב"כ המשיבה:

לשאלת בית המשפט אם קיבלנו הכנסות מגבית ארנונה, אני משיב שביצענו סקר נכסים והתברר שמגעי"ר לא ביצעה את מה שהיתה צריכה לעשות. אני באופן אישי, עברתי על מאות דרישות לתשלום ארנונה, יש לנו 48 השגות מהחודש וחצי האחרונים. אני נכנסתי לעבודה לפני שנה וחצי. יש התפתחויות ואני ביקשתי 45 יום, עד ליום 10.1.22 תהיה לי תשובה. אני אעביר לחברי את כל המידע, אפילו וגבינו נה אחד אעביר הכל. אשר לנספח שלא צורף, כנראה שאני פספסתי, תוך 7 ימים אעביר לחברי. לשאלת בית המשפט, כל המידע יהיה עד ליום 10.1.22. עברנו טלטלה והבחורה שמטפלת בארנונה, התפטרה, והבאתי מחליפה שעבדה בעיריית באר שבע, והיא התחילה לעשות סדר. יש לנו דיבור מתקדם עם מגעי"ר ושילמנו להם הרבה כסף. המועצה במהלך כל השנים לא גבתה ארנונה, גם נוה מדבר. חברי הגיש את עתירה בשנת 2014 שהתגלגל עד העליון וממנה ניתנה הוראה שעלינו לגבות ארנונה. הטענה של המתיישבים אינה חוקית, והם אומרים שבגלל שאין להם כבישים הם לא רוצים לשלם ארנונה. אנו רוצים לגבות ואנו חושבים שזה לחוד וזה לחוד. הבעיה היא שהם שלחו דרישה במאי, ואחר כך שוב ביוני, ואנו מבקשים להמתין קצת, עברנו משבר גדול במועצה. אני מתחייב עד ליום 10.1.22 להעביר את כל החומר. בינתיים שיתנו לי להשלים את המלאכה.

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

21 דצמבר 2021
עת"מ 2040-08-21

בפני כבוד השופט גד גדעון

1 **ב"כ העותרת:**
 2 לגבי המהות, צריך לתבין את המהות. רגבים ניהלו עתירה במשך שנים, משנת 2014 כמו שאמר חברי,
 3 והם התחייבו. משנת 2021 לא שלחו אפילו הודעות שומה. מפנה לסי' 12 לתגובה של חברי. המכתב
 4 נשלח וצורף לתגובה ביום 14.11.21. זה לא היה באוגוסט.
 5 המענה לפניית חופש המידע לא נשלח באוגוסט אלא ביום 14.11 כמו שכתוב בסי' 12.
 6 נכון לנובמבר הם לא שלחו בכלל שומות ארנונה, ואת זה הם ניסו להסתיר ולכן לא ענו לנו גם כשהגשנו
 7 תזכורות והתראה לפני הגשת העתירה, וגם לאחר החלטה שיפוטית של מותב זה.
 8 חברי הגיש תשובה ולא הגיש תצהיר ולכן לא יכולתי לחקור נציג מטעם המועצה היום.
 9 לאור כל האמור, עומד כאן חברי היום ואומר שעד ליום 10.1.22 הוא יתן את כל התשובות. המשמעות
 10 היא קבלת העתירה ונבקש הוצאות לדוגמא.

11
 12 **ב"כ המשיבה:**
 13 זה לא המקום להוצאות לדוגמא.

14
 15
 16 **פסק דין**

17
 18 עולה מדברי ב"כ המשיבה כי המשיבה אינה מתנגדת למעשה לעתירה, אלא שהם רק מבקשת אורכה
 19 למתן המענה לפניה עד ליום 10.1.22.

20
 21 נוכח הבהרתו בדבר הקשיים בארגון המידע, סבורני כי נכון להיעתר לבקשתו זו לאורכה, הגם שעל
 22 פני הדברים העתירה הוגשה בדין משלא ניתן מענה לפניית העותרת בהתאם הוראת חוק חופש המידע
 23 ותקנותיו.

24
 25 לפיכך, מתקבלת העתירה ואני מורה למשיבה למסור לידי העותרת את מלוא המידע שהתבקש
 26 בפנייתה ביום 13.5.21, וזאת עד ליום 10.1.22. על תשובתה של המשיבה לכלול את כל המידע
 27 שהתבקש ועל המידע להיות מעודכן ליום מסירתו.

28
 29 הצדדים מוזמנים לטעון כעת לעניין ההוצאות.

30
 31
 32 **ניתנה והודעה היום י"ז טבת תשפ"ב, 21/12/2021 במעמד הנוכחים.**

גד גדעון, שופט

33
 34
 35

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

21 דצמבר 2021
עת"מ 2040-08-21

בפני כבוד השופט גד גדעון

כ"ב העותרת:

1
2 כיוון שמדובר במועצה שיודעת שיש לעותרת עניין לגיטימי בדרישה לקבל את המידע לאחר שניהלה
3 שנים רבות הליך ממושך בבג"צ שרק בעקבותיו החלה המשיבה לגבות ארנונה מהתושבים. בהליך
4 ההוא המשיבה התחייבה לגבות ארנונה, ומטרת עתירת חופש המידע היתה כדי לוודא שהמשיבה אכן
5 פעלה בהתאם להתחייבותה לבית המשפט העליון.
6 המשיבה היתה מודעת לכך, ולכן באופן מכוון בצורה ברורה נמנעה מלהשיב לעתירה. גם לאחר
7 שקיבלה התראה לפני הגשת עתירה, בעצם חייבה את העותרת לשאת בהוצאות שכ"ט עו"ד לשם
8 הגשת העתירה. לאחר מכן, גם כשבית המשפט הורה למשיבה להגיב לעתירה, וכדי לדחות שוב את
9 העברת המידע לעותרת, התעלמה מההחלטה השיפוטית כלא היתה.
10 רק כשהעותרת פנתה בבקשה למתן פס"ד הוגשה התשובה וניגוד לנדרש היא הוגשה ללא תצהיר תומך
11 והמענה היה מענה חלקי עם פערים רבים ביחס למידע המתבקש.
12 מדובר בהתנהלות עקבית שלא בתום לב שנועדה כאמור למנוע מהעותרת לפעול כדי לוודא שההצרה
13 בפני בית המשפט העליון אכן מבוצעת, תוך התעלמות מהחלטה שיפוטית של בית משפט נכבד זה. לכן
14 מן הראוי לפסוק כנגד המשיבה הוצאות.
15 לגבי מצבה הכספי של המשיבה, כפי שרואה בית המשפט מהתשובה עד נובמבר 21 נמנעה משליחת
16 הודעות שומה לתושביה אותם היתה צריכה לשלוח עד ינואר. הסיבה למצבה הכספי הלא טוב של
17 המשיבה היא התעקשותה לא לפעול לגבות מהתושבים כמו כל מועצה אחרת במדינת ישראל, את
18 כספי הארנונה והיא מוצאת עצמה במצב שאין לה שום מקורות הכנסה ונסמכת על מענקים ממשורד
19 הפנים אותם מממנים שאר תושבי המדינה בכספי מיסים.
20 כל העתירה לבג"צ היו כדי למנוע התנהלות מקוממת זו. לכן, אבקש כי בית המשפט יפסוק כנגד
21 המשיבה הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד וכן הוצאות לדוגמא שימנעו ממנה לחזור על התנהלותה.

כ"כ המשיבה:

22
23
24 הלכה למעשה, חברי טען ארוכות ביחס להיסטוריה של ההליכים המשפטיים ביחס לגבית ארנונה על
25 ידי המועצה, אך שכח שעד 2018 היה ראש מועצה ממונה מטעם משרד הפנים, כך שיד ימין לא ידעה
26 מה עושה יד שמאל. במשרד הפנים עצמו הרגולטור האחראי על השלטון המקומי במדינת ישראל,
27 ולכן אין להטיל את כל האשמה על הנהלת המשיבה הנוכחית שפועלת נמרצות.
28 אתחיל מסוף טיעוני חברי, אני מצהיר לפרוטוקול שהממונה על חופש המידע במועצה, הגברת מור
29 שאול, ובהיסח הדעת, ויש לי מייל פנימי ממנה, ואמציא אותו לבית המשפט תוך 24 שעות, היא לא
30 העבירה תשובה לעותרת לפני הגשת העתירה. כשהיא סיימה לאסוף כ - 90% מהמידע שביקשה
31 העותרת הכינה תשובה ביום 16.8 ואני מצהיר לפרוטוקול שהמסמך מוכן מיום 16.8. בינתיים הוגשה
32 עתירה ומצאנו עצמנו מול עתירה נשוא תיק זה ולא ידענו איך להתמודד איתה. ציינתי כי המועצה
33 עברה טלטלה, הגזבר עזב, הגברת שגובה את הארנונה עזבה ועד שהבאנו פקידה עם ניסיון מעיריית
34 באר שבע, מלי ביטון, היא החלה לעבוד אצלנו בסוף חודש אוגוסט ואני מצהיר שהיא שלחה מאות
35 שומות ביחס לשומות של שנת 2021. היא החלה לעבוד בסוף אוגוסט ובתחילת אוקטובר שלחה מאות
36 שומות, והתחלנו לגבות וגבינו כסף ולכן את התגובה בחודש נובמבר, הגשנו בתום לב וציינתי מה קרה

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

21 דצמבר 2021
עת"מ 2040-08-21

בפני כבוד השופט גד גדעון

1 ומה עבר על המועצה בחודשים האחרונים. בית המשפט קבע את הדיון להיום, ביקשתי 45 יום. אני
2 שוב מצהיר לפרוטוקול שאני מוכן עד ליום 10.1.22 להעביר את רשימת השומות ששלחנו ביחס לשנת
3 2021. אני יודעים שצריך לגבות ארנונה ואין קשר באי מתן שירותים לתושבים ובין גביה, ואנו גם
4 יודעים שהעותרת בעלת אג'נדה ימנית קיצונית, וזאת עתירה פוליטית. תנועת רגבים מחפשת אותנו
5 כל שני וחמישי והם הגישו גם עתירה לחובות חשמל של בתי ספר, והם מחפשים אותנו, על אף שאנו
6 מועצה בהקמה, מועצה ענייה. משרד הפנים העמיד לרשותנו תקציב של מיליון ₪ וביצענו את מה
7 שנדרשנו. אני מצהיר שאנו מתנהלים באופן ישיר מול הממונים במשרד הפנים ואנו מקימים מערך
8 גביה מבוסס, אבל זה לא קל לבוא לאדם שגר בצריף שאין לו חשמל ולא כלום ונבקש ממנו ארנונה,
9 למרות שזה החוק. נתקלנו בהתנגדויות אלימות בסקר הנכסים. יש לנו גובה מים, יהודה, שמקבל
10 מכות כל שני וחמישי, מדובר במים שהם שותים. אנו גובים, אבל ביכולות שלנו.

11

12

13

החלטה

14

15 לאחר ששקלתי טענות הצדדים כאשר אין חולק כי העתירה הוגשה כדין, משלא ניתנה תשובה על פי
16 הוראות הדיון במועד, כאשר העותרת נדרשה גם להתייבב לדיון היום, נכון לפסוק הוצאות לזכותה.

17

18 אשר לסכום ההוצאות, לקחתי בחשבון כי הגשת העתירה הינה חלק מהפעילות השוטפת של העותרת
19 להגשמת מטרותיה הציבוריות, כמו גם לאינטרס המשותף של הצדדים בהעשרת קופתה של המשיבה
20 אשר אין חולק על כך כי הינה מועצה ענייה, אשר בשלב זה פועלת עוד לשיפור השירותים לאזרחיה,
21 לצד גביית תשלומי החובה הנדרשים למימון הפעילות.

22

23 בשים לב לאמור, תשלם המשיבה לעותרת הוצאות הדיון בעתירה בסך 3,500 ₪. הסכום ישולם תוך
24 30 ימים שאם לא כן ישא הפרשי הצמדה וריבית.

25

26

27

ניתנה והודעה היום י"ז טבת תשפ"ב, 21/12/2021 במעמד הנוכחים.

גד גדעון, שופט

28

29

הוקלד על ידי מלכה פונטה

נספח ד'

החלטת בית המשפט בבקשה לפי פקודת בזיון

בית המשפט מיום 27.2.2022

נספח ד'

החלטת בית המשפט בבקשה לפי פקודת בזיון

בית המשפט מיום 27.2.2022

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

27 פברואר 2022
 עת"מ 2040-08-21

בפני: כבוד השופט גד גדעון

רגבים (ע"ר)

העתרת

נגד

המועצה האזורית אל קסום

המשיבה

נוכחים:

ב"כ העותרת, עו"ד אמיר פישר
ב"כ המשיבה, עו"ד עבדאללה דכוואר

פרוטוקול

ב"כ המשיבה:

1 נכון שביקשנו אורכה עד ליום 10.1.22. אנחנו בתחילת חודש ינואר נכנסנו למתכונת של משבר קורונה.
 2 עבדנו, במצבת עובדים שבין 10 ל- 15%. רק לפני שבועיים החלו לחזור עובדים. היום אנו במצבת
 3 שת 80%. לפני 3 שבועות במסגרת ועדת התקשרויות מיניתי את מר אילן גמליאל כממונה על מערך
 4 גבית הארנונה ויועץ לענייני ארנונה. הוא הצליח במועצה שכנה אחרת ולכן הבאנו אותו. בינתיים
 5 מכינים תכנית.

6
 7
 8
 9 ביחס לפסק הדין, ומילוי אחר הוראת פסק הדין, שלחנו מאות שומות. אני לא מצליח להשתלט,
 10 הגברת אלחנדרה עזבה את העבודה למקום אחר והפקידה החדשה טרם השתלטה על המערכות ואני
 11 לא מצליח לגבש רשימות גביה, מה גבינו ומה לא במשך השנים 20-21. בקשתנו לשלושה חודשים היא
 12 סבירה. לא הצלחנו לעשות כלום במשך החודשיים האחרונים. אני לא בורח ואני רוצה לשתף פעולה
 13 בכל הלב. כהנהלה חדשה מזה כשנתיים וחצי אנו פועלים נמרצות לגבות ארנונה כי זה מה שצריך
 14 להיות. אבל כשיש פסק דין ועומדים על איחור של יום או יומיים או חודש או חודשיים. לא ידעתי
 15 שאקבל מכה של כל העובדים שחולים באומיקרון. תנו לי חודש וחצי, חודש.

16
 17 זה נכון שחזרנו לעבודה לפני שבועיים. מיניתי יועץ ארנונה ויצרתי נוהל התקשרויות. הוא עוזר לי.
 18 הוא לוקח את המערך לידיו יחד עם מר מלי ביטון, ויחד איתי ואנו מבצעים את זה.
 19 אני אצטרך לפחות 45 יום, כי יש לנו פגרת פסח בקרוב. שחברי ימסור מספר חשבון, ותוך 3 ימים
 20 אעביר הוצאות לחברי, אני אשלם מהכיס שלי כי אין להם כסף והם יחזירו לי.

21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28

ב"כ העותרת:

29 האירוע יותר רחב ממניעת חופש מידע. יש מועצה שמתעלמת מפסיקות בית משפט, הוראות החוק,
 30 החלטות ופסק דין וזה הרבה יותר רחב ממה שבו התחלנו, שזה להראות שהמועצה במכוון נמנעת
 31 מגביית ארנונה. שלחנו פניה לחופש מידע והיא התעלמה, שלחו קדם עתירה, והם התעלמו. הגשנו
 32 עתירה ובית המשפט נתן החלטה והם התעלמו. אין אפילו תצהיר מטעם המועצה וזה מלל שאין
 33 מאחוריו כלום. היינו פה בדיון וחברי טען טענותיו, ובסופו של דבר הוסכם והוא ביקש ואמר שהוא

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

27 פברואר 2022
עת"מ 21-08-2040

בפני: כבוד השופט גד גרעון

1 רוצה 45 יום לתגובה, בדיון הוא ביקש פרק זמן יותר נרחב ומה שביקש בית המשפט נתן. לעניין
2 ההוצאות אמרתי שיש מועצה שמתעלמת מהחוק, ובית המשפט נתן להם הוצאות נמוכות מאוד, לאחר
3 שכבר משכו אותנו 10 חודשים, וניתן פסק דין.

4
5 נניח שהיתה בעיה אמיתית לקיום פסק הדין, היו צריכים לפנות אלי ולבקש אורכה, או לפנות לבית
6 המשפט לבקש זאת, עם תצהירים והסברים ענייניים ולא עם אמירות כוללניות כמו שיש בתשובה
7 הנוכחית. גם את ההוצאות אם לא שלימו. פסק דין של 3,000 ₪ לא שילמו. הגשנו בקשה לפני ביזיון
8 והתעלמו ממנה, ביקשנו בקשה לביזיון ובית המשפט ביקש תגובה, והם התעלמו ממנה. רק כשבית
9 המשפט קבע דיון הוגשה תשובה ללא תצהיר. חברי מספר סיפורי, הוא מינה ועשה ועשה, כמו שעשה
10 בדיון הקודם, כשאמר שתוך שבועיים זה יהיה אצלי. לעובדות שאומר חברי כאן אין ערך משפטי. מי
11 שצריך היה לתת אמירות הוא גזבר המועצה, ואין לנו תצהיר שלו, וגם הוא לא הגיע לכאן היום. אין
12 היום בפני בית המשפט עובדה שניתן להתייחס אליה. מה שיש לנו זה בעל דין, רשות ציבורית במדינת
13 ישראל שמראה מה היא חושבת על שלטון החוק, החלטות בית משפט ופסקי דין שניתנו לבקשתה
14 למעשה.

15 את הבעיה הזאת אי אפשר לטאט מתחת לפני השטח ולתת להם עוד אורכה. רשות ציבורית מצפצפת
16 על כולם ואי אפשר להתנהל כך. לכן אנו מבקשים להפעיל את הסנקציה הקבועה בפקודה ולקבוע קנס
17 משמעותי על כל יום שבו המועצה לא מקיימת את פסק הדין.
18 אזכיר שאת הבקשה שלחנו במאי 21 ועוד רגע אנו בחודש מרץ.

19
20
21
22

החלטה

23 בקשה לפי פקודת ביזיון בית המשפט לכופף על המשיבה לציית לפסק הדין שניתן בתיק זה ביום
24 21.12.21, שבמסגרתו התקבלה עתירת העותרת לפי חוק חופש המידע והמשיבה צוותה למסור לידי
25 העותרת את מלוא המידע שביקשה העותרת בפנינתה אל המשיבה וזאת עד ליום 10.1.22.

26

27 יצויין כי כאמור בפסק הדין, לא התנגדה למעשה המשיבה לעתירה במהותה אלא רק ביקשה אורכה
28 למתן המענה לפנייה לפי חוק חופש המידע עד ליום 10.1.22. בפסק הדין התקבלה בקשת האורכה
29 במלואה והמשיבה צוותה למסור את המסכמים כאמור עד למועד שבו נקב בא כוחה. המשיבה גם
30 חויבה בהוצאות העותרת בגין העתירה, בסך 3,500 ₪ שאותו היה עליה לשלם תוך 30 ימים ממועד
31 מתן פסק הדין.

32

33 אין מחלוקת כי עד היום לא פעלה המשיבה על פי פסק הדין, לא מסרה את המידע הנדרש וגם לא
34 שילמה את ההוצאות.

35

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

27 פברואר 2022
עת"מ 2040-08-21

בפני: כבוד השופט גד גזעון

- 1 ביום 1.2.22, הגישה העותרת בקשה זו לפי פקודת ביזיון בית המשפט שבה ביקשה לאכוף את פסק
2 הדין בדרך של הטלת קנס בגין אי ציות להוראות פסק הדין. המשיבה צוותה במסגרת ההחלטה מיום
3 1.2.22, להשיב לבקשה בתוך 14 ימים והיא לא עשתה כן. בהמשך, ביקשה העותרת לקבוע דיון בבקשה
4 ואכן נקבע דיון להיום. המשיבה הגישה תגובה לבקשה רק ביום 20.2.22, לאחר קביעת הדיון וביקשה
5 ליתן לה אורכה של 90 ימים למסירת המידע הנדרש, וזאת לטענתה משום שבגין משבר האומיקרון
6 תפקדה המועצה במצבת כח אדם של פחות מ - 20%, וכי חלו חילופי עובדים הרלוונטיים לאיסוף
7 המידע, ולא ניתן היה לאסוף ולגבש את המידע הנדרש.
8
9 העותרת השיבה לתשובה וטענה כי אין בה ממש וכי היא לא נתמכה באסמכתאות כלשהן ואף לא
10 בתצהיר של מי מעובדי המועצה. על טענות אלה חזר ב"כ העותרת בטיעוניה היום. עוד הוסיף כי
11 המשיבה נמנעת מלציית להוראות החוק ולהוראות בית המשפט באופן עקבי.
12
13 ב"כ המשיבה חזר על טענותיו בעניין הקושי באיסוף המידע והוסיף כי יוכל למסור אותו בתוך 45
14 ימים.
15
16 לא יכולה להיות מחלוקת כי פסק הדין חייב את המשיבה למסור את מלוא המידע עד יום 10.1.22.
17 נשוב ונדגיש כי המועד האמור נקבע לבקשת ב"כ המשיבה. במועד האמור כבר היתה ידועה העובדה
18 כי העובדת הרלוונטית במועצה הוחלפה והאורכה התבקשה בין היתר בגין עובדה זו כך שהטענה
19 בעניין זה אין בה להצדיק את אי קיום פסק הדין. יצויין עוד כי המשיבה לא הגישה בקשה כלשהי
20 לאורכה לביצוע פסק הדין, עובר למועד שבו היה עליהם למסור את המידע וגם לא בשבועות שלאחר
21 מכן, עד הגשת הבקשה לפי פקודת ביזיון בית המשפט.
22
23 סבורני על כן כי הבקשה הוגשה על ידי העותר בדין.
24
25 הטענות שהועלו במישור חילופי העובדים הינן בעלות רלוונטיות פחותה כאמור משום שהעובדות הללו
26 היו יודעות עובר למתן פסק הדין. הטענה לגבי שיעור העובדים במועצה לא גובתה באסמכתא כלשהי,
27 ואין בה על כן להצדיק דחיית הבקשה, אינני רואה גם בנסיבות מקום לקבל את בקשת המשיבה לדחות
28 את מועד ביצוע פסק הדין למשך שלושה חודשים נוספים ממועד הגשת התשובה, דהיינו עד כמעט סוף
29 חודש מאי 2022, למעלה מארבעה חודשים לאחר המועד שבו היה על המשיבה לפעול בהתאם לפסק
30 הדין.
31
32 יחד עם זאת, מגבלות האומיקרון והשלכתן על העבודה במשק שהינן בידיעה שיפוטית, מצדיקות
33 התחשבות מה עם המשיבה ומתן אורכה מוגבלת.
34

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

27 פברואר 2022
עת"מ 2040-08-21

בפני: כבוד השופט גד גזעון

1 לפיכך, מתקבלת הבקשה במובן זה שעל המשיבה למסור את כל המידע בהתאם לפסק הדין ובהתאם
2 לפניה על פי חופש המידע עד יום 30.3.22, וככל שלא תעשה כן, תישא בתשלום קנס יומי בסך 250 ₪
3 בגין כל יום של איחור בביצוע פסק הדין. הקנס ישולם לאוצר המדינה.
4
5 המשיבה תישא בהוצאות העותרת בגין הבקשה ובגין הדיון היום בסך 3,000 ₪.
6
7
8
9 ניתנה והודעה היום כ"ו אדר א' תשפ"ב, 27/02/2022 במעמד הנוכחים.
10

גד גזעון, שופט

11
12
13
14
15
16
17
18
19

ב"כ המשיבה:

14 אבקש שחברי ימסור לי את פרטי חשבון הבנק לצורך תשלום ההוצאות בהתאם לפסק הדין ובהתאם
15 להחלטה היום.

ב"כ העותרת:

18 אעביר את פרטי חשבון הבנק לחברי עוד היום.
19 הוקלד על ידי מלבה פונטה

נספח ה'

פניית העותרת מיום 1.5.2022

נספח ה'

פניית העותרת מיום 1.5.2022

רגבים - המחלקה המשפטית

לי בניסן תשפ"ב

1.5.2022

לכבוד:

הגב' איילת שקד, שרת הפנים

שלום רב,

הנדון: מועצה אזורית אלקסוס - דרישה

למינוי ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה

בשם מרשתי, תנועת רגבים, ועל יסוד הוראות החוק לתיקון סדרי מנהל (החלטות והנמקות) התשי"ט – 1958 (להלן: "החוק") הנני מתכבד לפנות אליך כדלקמן:

1. כידוע לך, בתחומי המועצה האזורית אלקסוס – לא מתקיימת גביית ארנונה.
2. למעשה, המצב של סוגיית הארנונה בתחום המועצה מחפיר. מהמידע שיש אצל מרשתי עולה כי למרות שנעשה סקר נכסים על ידי חברה חיצונית ולמרות שכבר יש בידי המועצה את כל המידע הדרוש לשם גביית הארנונה – המועצה ממשיכה להתנער מחובתה לגבות את הארנונה ונמנעת מלשלוח הודעות חיוב כדין.
3. כזכור, תנועת רגבים פנתה בעבר לבית המשפט בדרישה לחייב את המועצה לגבות את הארנונה – אולם, למרות פסק דין המחייב את המועצה לפעול כנדרש בחוק לגביית הארנונה, המועצה איננה ממלאת אחר פסק הדין ומרשתי פנתה לאחרונה למועצה לקבלת נתונים עדכניים, מתוך כוונה לשוב לבית המשפט בעניין זה.
4. עפ"י סמכויות שר הפנים הקבועות בסעיפים 38 ו 38א לפקודת המועצות המקומיות – בסמכות שר הפנים למנות ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה במקרים בהם

רגבים - המחלקה המשפטית

- המועצה איננה מתפקדת מבחינה כלכלית, ולרבות עקב אי מילוי הוראה שבדין (כגון פסק דין של בית המשפט המחייב לפעול לגביית הארנונה) ולרבות שיעורי גביית ארנונה נמוכים.
5. בנוסף – על פי תקנות העיריות (כללים למינוי ועדה למילוי תפקידי ראש הרשות המקומית והמועצה), תשס"ד-2004, ישנה **חובה למנות ועדה**, כאמור, במקרים בהם שיעורי הארנונה נמוכים מחשיעורים הקבועים בתקנות.
 6. נוכח האמור לעיל, ועל פי הנתונים המצויים בידי תנועת רגבים – חלה על השר חובה למנות ועדה במקרה של המועצה האזורית אלקסוס.
 7. יתירה מכך – במהלך הימים האחרונים התפרסם בכלי התקשורת ראיון עם ראש המועצה האזורית אלקסוס ובו מאשים ראש המועצה את ממשלת ישראל ב"הפקרה תקציבית" של תושבי הפזורה הבדואית בנגב.
 8. כמובן שמדובר בטענה מופרכת, במיוחד כאשר היא באה מפיו של ראש המועצה המונע בכל כוחו את הסדרת התיישבותם של תושבי הפזורה בתחום היישובים המוכרים והנלחם בכל הליך או מהלך להעברת תושבי פזורה לתחומי המועצה האזורית – עליה הוא מופקד.
 9. במובן זה מועל ראש המועצה בתפקידו שכן הקמת המועצה האזורית, על שטחיה הנרחבים – נועדה מראש לשמש יעד לקליטת תושבי הפזורה ומאבקו של ראש המועצה במגמת ההסדרה הממשלתית של תושבי הפזורה – עומד בניגוד לחובותיו כראש מועצה.
 10. ואם לא די בכך, כפי שידוע לך - ממשלת ישראל איננה מונעת תקציבים מתושבי הפזורה אלא מתעקשת כי תקציבים אלו יועברו לתמיכה בשירותים הניתנים לתושבים אלו – בתוך תחומי היישובים המוכרים.
 11. ברור, אם כן, כי ראש המועצה, הנלחם כנגד הסדרת תושבי הפזורה - הוא זה הפוגע באפשרות להעניק שרותים מלאים לתושבים אלו, שרותים אותם הוא עצמו אמור להעניק לכל תושב פזורה שיעבור להתגורר בתחומי המועצה האזורית אלקסוס.
 12. ומעבר לכל האמור – מדובר בראש מועצה אשר צוטט באמרו כי הוא "לא מקבל את ריבונות המדינה על שטחי הנגב", "ישראל מנשלת את הבדואים משטחי פלסטין ההיסטורית", וכי "המדינה במכוון גורמת לסטודנטים בדואים להיכשל באקדמיה, ומבצעת טרנספר".
 13. נוכח כל האמור לעיל הנך נדרשת למנות ועדה למילוי תפקידי המועצה וראש המועצה במועצה האזורית אלקסוס וזאת הן מכח סמכותך לפי סעיף 38 לפקודת המועצות

רגבים - המחלקה המשפטית

המקומיות והן בהתאם לחובתך הקבועה בתקנות העיריות (כללים למינוי ועדה למילוי תפקידי ראש הרשות המקומית והמועצה), תשס"ד-2004.

14. אודה לתשובה לפנייה זו- במועד הקבוע לכך בחוק.

בכבוד רב ובברכה

בועז ארזי, עו"ד

העתק:

ראש המועצה האזורית אלקסום

נספח ו'

פניית העותרת מיום 25.7.2022

נספח ו'

פניית העותרת מיום 25.7.2022

רגבים - המחלקה המשפטית

כ"ט בתמוז תשפ"ב

28.7.2022

לכבוד:

הגב' איילת שקד, שרת הפנים

שלום רב,

הנדון: מועצה אזורית אלקסום - דרישה

למינוי ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה – קדם עתירה

שלנו: מיום 1.5.2022

בשם מרשתי, תנועת רגבים, ועל יסוד חוראות החוק לתיקון סדרי מנהל (החלטות והנמקות) התשי"ט – 1958 (להלן: "החוק") הנני מתכבד לפנות אליך כדלקמן:

1. פנייתנו בעניין שבנדון לא נענתה למרות חלוף המועד הקבוע למתן מענה בחוק הנוכח לעיל.
2. לא למותר לציין כי היעדר התפקוד של ראש המועצה בסוגיית הארנונה בא לידי ביטוי גם בחליכים משפטיים המתנהלים על ידי מרשתי כנגד המועצה (עת"מ 2040-08-21) בדרישה לקבלת מידע ביחס לשיעורי גביית הארנונה במועצה - באופן שהביא את בית המשפט לקבוע ביום 24.7.2022 כי המועצה מפרה פסק דין המחייב אותה למסור את המידע וזאת תוך ביזוי בית המשפט ותוך חיוב המועצה בקנס יומי בסך 250 ₪ - עד למסירת המידע לידי מרשתי.
- לפניה זו מצורפות בקשת מרשתי מיום 4.5.2022 והחלטת בית המשפט הנ"ל.
3. ככל שלא יינתן מענה המניח את הדעת בתוך 14 ימים מיום פנייתי זו – תשקול מרשתי פניה לבית המשפט.

בכבוד רב ובברכה

בועז ארזי, עו"ד

העתק:

ראש המועצה האזורית אלקסום

נספח ז'

נתוני הלמ"ס לשנת 2019 ביחס למועצת אל-

קסום

נספח ז'

נתוני הלמ"ס לשנת 2019 ביחס למועצת אל-

קסום

2020

אל קסום

נתוני ביצוע תקציב הרשות (אלפי ש"ח, אלא אם כן צוין אחרת)

הוצאות		הכנסות	
257,122	סך הכל תשלומים (תקציב רגיל ובלתי רגיל)	261,654	סך הכל תקבולים (תקציב רגיל ובלתי רגיל)
208,483	<u>תקציב רגיל - סך הכל</u>	203,933	<u>תקציב רגיל - סך הכל</u>
12,635	הוצאות לנפש (ש"ח)	12,360	הכנסות לנפש (ש"ח)
	לפי פרקי תקציב		לפי פרקי תקציב
8,002	הנהלה וכלליות	34,956	מיסים ומענקים
7,132	שירותים מקומיים	1,100	שירותים מקומיים
172,100	שירותים ממלכתיים	163,333	שירותים ממלכתיים
130,127	מזח : חינוך	124,324	מזח : חינוך
38,833	רווחה	37,675	רווחה
2,791	תרבות	1,334	תרבות
18,695	מפעלים	1,085	מפעלים
16,051	מזח : מפעל המים	1,085	מזח : מפעל מים
2,554	תשלומים בלתי רגילים	3,459	תקבולים בלתי רגילים
	לפי סיווג כלכלי		לפי סיווג כלכלי
58,273	עלות עבודה - סך הכל	13,896	הכנסות עצמיות - סך הכל
43,397	מזח : חינוך	637	מזח : חינוך
7,958	רווחה	338	רווחה
		5,390	ארנונה - סך הכל גבייה * למגורים
100,170	הוצאות לפעולות	-	סך הכל גבייה
97	פירעון מלוות	34,902	סך הכל חיובים נטו
27	הוצאות מימון	-	יחס גבייה לכלל החיובים
		17,998	גבייה השנה (קרן + ריבית) חיוב בשנת החשבון
3,791	העברות והוצאות חד-פעמיות (כולל כיסוי גירעון מצטבר)	-	יחס גבייה השנה לחיוב השנה פטורים, שחרורים והנחות
		-	גביית פיגורים (קרן + ריבית)
46,125	כלליות, השתתפויות ותמיכות	5,390	* לא למגורים - סך הכל גבייה
		7,531	עצמיות אחרות
		190,037	הכנסות מהממשלה - סך הכל
		123,687	מזח : משרד החינוך
		37,337	משרד הרווחה
		19,845	מענק כללי
		6,121	מענקים מיוחדים /או מיועדים
		-	מענקים להקטנת גירעון מצטבר
		-	מלווה לאיזון
48,639	<u>תקציב בלתי רגיל - סך הכל</u>	57,721	<u>תקציב בלתי רגיל - סך הכל</u>
46,957	מזח : עבודות שבוצעו במשך השנה	-	מזח : השתתפות בעלי נכסים
-	העברת מלוות	43,688	השתתפות משרדי ממשלה
1,682	הוצאות אחרות	-	מלוות
		14,033	הכנסות אחרות
		-4,550	עודף/גירעון בתקציב הרגיל השנה
		-4,550	עודף/גירעון בתקציב הרגיל השנה ללא קבלת מלוות לאיזון
		-11,095	עודף/גירעון מצטבר בתקציב הרגיל לסוף שנה
		729	עומס מלוות לפירעון בסוף השנה (כולל הפרשי הצמדה)

נספח ח'

פרק אי גביית הארנונה במועצות האזוריות

מתוך דוח המבקר מס' 72א

נספח ח'

פרק אי גביית הארנונה במועצות האזוריות

מתוך דוח המבקר מס' 72א

גביית ארנונה למגורים במועצות נווה מדבר ואל-קסום

כאמור, בסוף שנת 2003 הוקמה המועצה האזורית אבו בסמה. בשנת 2012 קבע שר הפנים כי יש לבטל את המועצה האזורית אבו בסמה ולכונן שתי מועצות אזוריות חדשות. בנובמבר אותה שנה הוקמו שתי המועצות - נווה מדבר ואל-קסום. כל אחת מהן נקבעה בתחומה כמחליפה של המועצה האזורית אבו בסמה.

בדוח קודם⁷⁶ התריע מבקר המדינה על שלמועצה המקומית אבו בסמה אין כמעט הכנסות עצמיות, שכן היא אינה מחייבת את התושבים בארנונה, אינה מנהלת מערך חייבים וגבייה, ואין ברשותה נתונים בדבר שטחי הבניינים והנכסים שבתחום שיפוטה, לרבות נתונים על הבעלים של אותם נכסים. בעקבות דוח מבקר המדינה האמור לעיל הגישה בשנת 2014 תנועת רגבים עתירה לבג"ץ נגד שר הפנים⁷⁷. העותרים ביקשו מבית המשפט להורות למשיבים לבצע הליך סקר נכסים לקבלת המידע הנדרש לשם גביית ארנונה כחוק מכלל המחזיקים בשטחי השיפוט של המועצות ולפעול להוצאת שומות ארנונה לכלל מחזיקים אלו, שפרטיהם ידועים כבר למועצות, ובכלל זה לעסקים.

בתשובתה לבג"ץ לעתירה זו מאוקטובר 2014 ציינה מועצת אבו בסמה כי קיבלה ממשרד הפנים מענק פיתוח ליישום כלל הפרויקטים במועצה, וביניהם הפרויקט של סקרי נכסים. עם זאת, "תקציב מלא לעריכתו של סקר נכסים לא הועבר".

בשנת 2014 המועצות האזוריות לא החלו בגביית ארנונה מהתושבים ומרוב העסקים הפועלים בתחומיהן, ובמשרד הפנים מסרו באותה שנה כי המועצות אינן גובות ארנונה בשל הצורך לבצע סקר נכסים. זאת אף שכבר בשנת 2011 מסרה המועצה למבקר המדינה כי קיבלה ממשרד הפנים את המימון הנדרש לביצוע סקר נכסים. משרד הפנים מסר כי המועצה "השלימה את האפיון לביצוע הסקר כולל אומדן עלויות".

בהחלטת בית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ במאי 2017 הורו השופטים למועצות האזוריות להגיש "לוח זמנים קונקרטי ומהודק יותר לגבי ביצוע הסקרים בהם מדובר, מועד סיומם, והמשך הליכי החיוב והאכיפה המתוכננים".

במרץ 2018 נתן בג"ץ ארכה למועצות האזוריות לעיל להגיש הודעה, עד סוף אוגוסט 2018, על השלמת סקר נכסים, השומות שנערכו וייערכו והליכי גבייה ככל שיינקטו. בתשובה של המדינה לבג"ץ זה מספטמבר 2018 צוין: "מאז השלמת המכרז [לבחירת סוקר הנכסים] פועלות שתי המועצות באופן נמרץ על מנת לקדם את ביצועו של הסקר". בעקבות תשובת המדינה, החליט בית המשפט בנובמבר 2018 לדחות את העתירה הואיל ו"בשלב זה הטיפול בעתירה הגיע לכלל מיצוי".

במרץ 2020, במסגרת בדיקת השלמה של משרד מבקר המדינה אל מול מועצת אל-קסום, ציינה המועצה בנוגע לעריכת סקרי הנכסים: "הופסק התקצוב מצד משרד הפנים, ובהיעדר תשלום עבור השלמת העבודה, החברה אשר בצעה את הסקר אינה משלימה את טיוב הנתונים אשר יאפשר הפקת חיובי ארנונה נכונים לתושבי המועצה".

76 ראו מבקר המדינה, דוחות על הביקורת בשלטון המקומי לשנת 2010 (2011), עמ' 691.

77 בג"ץ 5663/14 רגבים נ' שר הפנים (פורסם במוחשב, 28.11.18).

יש לציין כי כאשר תושב ביישובים שבתחום המועצות האזוריות טוען לשינוי כתובת או לאי-מגוריו בכתובת מסוימת, לא ניתן לאמת פרטנית את שינוי הכתובת באמצעות בדיקת תשלומי ארנונה, הואיל ולא מופקות בהן שומות ארנונה לתושבים ולא נערכה בדיקה מדגמית פיזית לאימות המגורים בתחומי הקו הכחול של יישובי המועצות.

בהקשר זה ניתן לצטט ממכתב שנשלח בספטמבר 2018 ממנהל רשות ההסדרה אל מנכ"ל משרד הפנים בנושא גביית ארנונה במועצות אל-קסום ונווה מדבר: "אני מוצא לנכון לעדכן כי הבעיה העיקרית נובעת מכך שהמועצות לא מוציאות כלל חיובי ארנונה. טענתם שחברת המדידה נתקלת בקשיים להגיע לבתים ללא ליווי משטרת צריכה להידחות על הסף. יש לחייב את המועצות להוציא שומות ארנונה באמצעות חברות המודדות בעזרת צילומי אוויר. ניתן להיעזר בנתוני רשות הבדואים לצורך מיפוי הבעלות במבנים נשוא השומה ולשלוח חיובים בהתאם".

משרד מבקר המדינה מציין כי האמצעים החלופיים לסקרי הנכסים כלל לא הועלו כחלופת ביצוע על ידי משרד הפנים במהלך הדיונים בעתירה האמורה לעיל.

על פי נתוני הלמ"ס לשנת 2017, ביישובי המועצות האזוריות אל-קסום ונווה מדבר עדיין לא נרשמה גביית ארנונה למגורים בשנה זו.

נמצא כי מעת הקמת המועצות האזוריות נווה מדבר ואל-קסום בשנת 2012 הן לא הוציאו שומות ארנונה לתושביהן כחוק, וממילא לא גבו חיובים אלו.

רשות ההסדרה ציינה בתשובתה כי "המועצות האזוריות לא גובות ארנונה כלל וכן, לא גובות חשבונות מים מחלק גדול מהתושבים ואפילו לא שולחות חיוב ארנונה. גם ב 7 המועצות הוותיקות... הגביה נמוכה מאוד... יש לבצע סקר נכסים מלא בכל המועצות בפקוח החשב המלווה ומשרד הפנים שיבטיח חיוב מלוא הנכסים במועצה בדגש על המבנים הלא חוקיים גם של אוכלוסייה לא מוסדרת בתחום המועצה".

משרד הפנים ציין בתשובתו כי "משרד הפנים באמצעות מחוז דרום מקיים מעקב הדוק ביותר אחר קיום ומימוש סקרי הנכסים. במועצה האזורית נווה מדבר נסקרו כל היישובים למעט ביר הדאג'... המשטרה לא מוכנה להיכנס למרות פגישות שנעשו עם המשטרה... נשלחו חיובים לנסקרים (רק למי שזוהה כנישום), חלק גדול מהחיובים ללא יכולת זיהוי בעל הנכס... בנוגע למועצה האזורית אל-קסום נסקרו כל היישובים למעט תראבין. נשלחו חיובים לנסקרים על ידי חברת הגבייה, חלק גדול מאוד מהחיובים ללא יכולת זיהוי בעל הנכס... לרשות קיימים מקורות מימון להשלמת המשימה בדמות מענק מותנה, נבחנת אפשרות לשחררו אך ורק למטרות ה"סקר".

מועצת אל-קסום ציינה בתשובתה כי "הטענה לפיה המדינה העבירה לשתי המועצות האזוריות הבדואיות בנגב 100% מענק למרות שלכאורה הם לא הגיעו לשיעורי גבייה של 50% לכל הפחות היא טענה מטעה, זאת כיוון שמדידת ה-100% ארנונה או כל נגזרת ממנה היא משיעור הנכסים שניתן לגבות מהם ארנונה כדן, כדי לגבות ארנונה כדן צריכים להיות בידי הרשות המקומית מלוא הנתונים לחיוב ארנונה שעיקרם שלושה נתונים מצטברים: שטח, סיווג וזיהוי המחיק בנכס. מאז קום המדינה ועד לאחורונה לא נעשה מאומה כדי לאפשר חיוב אותם נכסים בארנונה, ולא במקרה, סיוור קצר ביישובי המועצה מראה ללא מאמץ כי התושבים

שחיים ביישובי המועצה נעדרי תשתיות באופן חלקי או באופן מלא... המועצה העבירה שומות ארנונה בסוף מרץ 2019, לאחר העברת השומות התברר שקיים כשל בסקר בכל מה שנוגע ליהיו המחזיק בנכס... טיוב הנתונים כאמור כרוך בהעברת תקציבים ייעודיים לצורך כך... הדוח עצמו מציין כי המועצה נעדרת הכנסות עצמיות כמעט לחלוטין... על מנת לחזק את המועצה יש לתקצב אותה באופן מלא הן בתחום החינוך והן בתחום הרווחה והן בתחום המוניציפאלי והן בעבודות בינוי ופיתוח".

המועצה האזורית נווה מדבר ציינה בתשובתה כי "המועצה פנתה לרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב... וזאת על מנת לקבל סיוע בזיהוי ושיוך הנכסים על פי הנתונים הקיימים ברשות. המועצה לא זכתה לשיתוף פעולה מצד הרשות... המועצה פנתה למשטרת דימונה... לשם קבלת הסיוע הנדרש... אולם... עד היום... לא נענתה בחיוב... למרות בקשה פניה ומסודרת... להקצאת שוטרים בשכר לנושא... טרם התקבל מענה". בתשובתה תיארה המועצה פנייה דומה למשטרת ערוער לשם קבלת סיוע, וגם היא טרם נענתה.

משרד מבקר המדינה מעיר כי האחריות הבלעדית לגביית ארנונה מוטלת על הרשות המוניציפאלית.

משרד מבקר המדינה רואה בחומרה את היעדר הגביה למרות הצהרות המדינה והרשויות לבג"ץ. על המועצות האזוריות נווה מדבר ואל-קסום להשלים בהקדם את עריכת סקרי הנכסים ובמידת הצורך לנקוט באמצעים חלופיים, לשלוח שומות ארנונה לתושבים כחוק ובהתאם להודעת המדינה לבג"ץ 2018 ולגבות חיובי ארנונה אלו כחוק.

כמו כן, על משרד הפנים לעקוב אחר פעילות המועצות האזוריות ולוודא הוצאת שומות ארנונה לכלל תושביהן כחוק וקיום הפעילות הנדרשת על ידי הרשויות לגבייתן. מומלץ כי משרד הפנים יבחן התניית מתן מענקי האיון לרשויות בעמידה ביעדי גביית ארנונה ונקיטת צעדים נגד ראשי רשויות שאינם מבצעים את תפקידם לגביית ארנונה.

כן מומלץ כי משרד הפנים, היחידה הארצית לפיקוח על הבנייה, רשות ההסדרה והמועצות האזוריות אל-קסום ונווה מדבר יפעלו לגבש במשותף מאגר נתונים על הבעלות והאחזקה של הנכסים הפרטיים שבתחומי המועצות האזוריות האמורות ועל גודלם ויפעילו אמצעים להרחבת מאגר הנתונים ולתחזוקתו.

חוסן הפיננסי של הרשויות המקומיות הבדואיות בנגב

אי-עדכון נוסחת מענק האיון לרשויות הבדואיות בנגב: "מענק איון" הוא מענק שהמדינה נותנת לרשויות מקומיות באמצעות משרד הפנים, שנועד לסייע להן להגיע לאיון תקציבי ולגשר בין ההוצאות וההכנסות של הרשויות המקומיות כדי להבטיח מתן סל שירותים בסיסי לתושביהן. סכום המענק נקבע לפי נוסחה מורכבת, המיועדת ליצור תמריץ להתייעלות ברשויות המקומיות. ככלל, מענקים אלו מחושבים לפי מספר התושבים הרשומים במרשם האוכלוסין כתושבי אותו יישוב. מאחר שהרישום של התושבים שביישובי הבדואים אינו כולל את תושבי הפזורה, כמתואר לעיל, סכומי המענק שנקבעים ליישובים אלו נמוכים ביחס למקבלי השירותים בפועל.